

Gradanski, zdravstveni odgoj u nastavi engleskog jezika

OŠ Dore Pejačević Našice

**ŽSV engleskog jezika, 7. prosinca 2012.
godine**

*Nositelj teme: Lea Liović,
pedagoginja*

**Što je zajedničko građanskom i
zdravstvenom odgoju?!**

**Odgovorno ponašanje u
odnosu na sebe i druge**

 ODGAJA LI ŠKOLA
DOBRE GRADANE?

Temeljna postavka

- Učenik nije samo dijete, nego **građanin** sa svojim dužnostima, odgovornostima, pravima te obvezama
- *Gradanski odgoj treba pridonijeti osposobljenosti učenika za aktivno i učinkovito obavljanje građanske uloge koja potiče na aktivno i učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u školi, lokalnoj zajednici i društvu*

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (čl. 61.,67.,70.,71); govori o pravima i obvezama učenika, zaštiti prava učenika, o vijeću učenika te stvaranju uvjeta za aktivno uključivanje učenika u život škole – zajednice koja uči.

Što učimo učenike građanskim odgojem?

- Učenici će objasniti, prihvaćati i provoditi pravila ponašanja prema sebi, članovima u skupini te odraslima
- Učenici će opisati što za njih znači pravo na ljudsko dostojanstvo te prepoznati da to pravo pripada svima u razredu i školi iako su različiti s obzirom na dob, spol, zdravstveno stanje, poteškoće..... **Zdravstveni odgoj**
- Učenici će opisati svoja prava i dužnosti te procijeniti njihovu važnost za svakodnevni život
- Učenici će sudjelovati u procesu donošenja zajedničkih odluka i pravila važnih za život u razredu i školi

Gradanski odgoj pretpostavlja i moralni odgoj!!

KAKO ISPRAVNO DJELOVATI!

Moralni odgoj građanska vrlina

- Moralni odgoj – razvijanje dispozicija za ispravno i moralno djelovanje
- **Zašto je to nama važno???**

Demokracija bez moralne kompetencije stvara prigodu za nasilje – odatle zahtjev za **građanskom vrlinom**

Što je građanska vrlina?

- Poučavati učenike građanskoj vrlini znači učiti ih preuzimanju odgovornosti te djelovanju za opće dobro (škole, zajednice)

Ključne kompetencije

- Komuniciranje na materinjem jeziku
- Komuniciranje na stranom jeziku
- Matematička pismenost i osnovna znanja iz znanosti i tehnologije
- Digitalna kompetencija
- Učiti kako učiti
- **Međuljudska i građanska kompetencija**
- Poduzetništvo
- Kulturno izražavanje

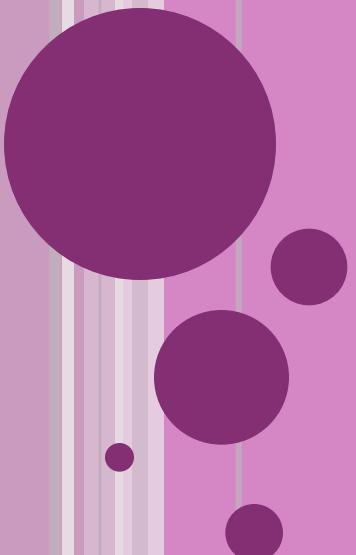

Što je smisao građanskog odgoja i obrazovanja?

- U konačnici – vrijednosti koje su definiranje **NOK-om:**

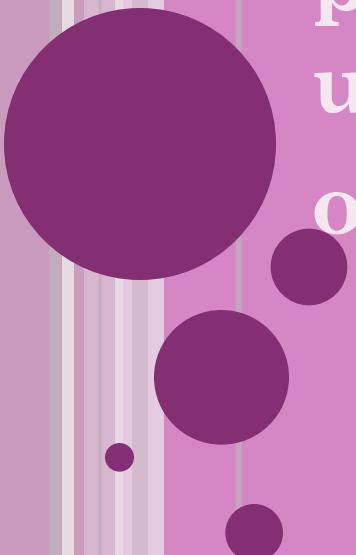
znanje, solidarnost, identitet i odgovornost

- Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja treba omogućiti školama sustavno uključivanje građanskih kompetencija u kurikulume škola na fleksibilan i kreativan način - *uvodenje novih oblika učenja - metoda koje vode iskustvenom učenju*

Načine provedbe će utvrditi same škole sukladno mogućnostima i sposobljenostima nastavnika

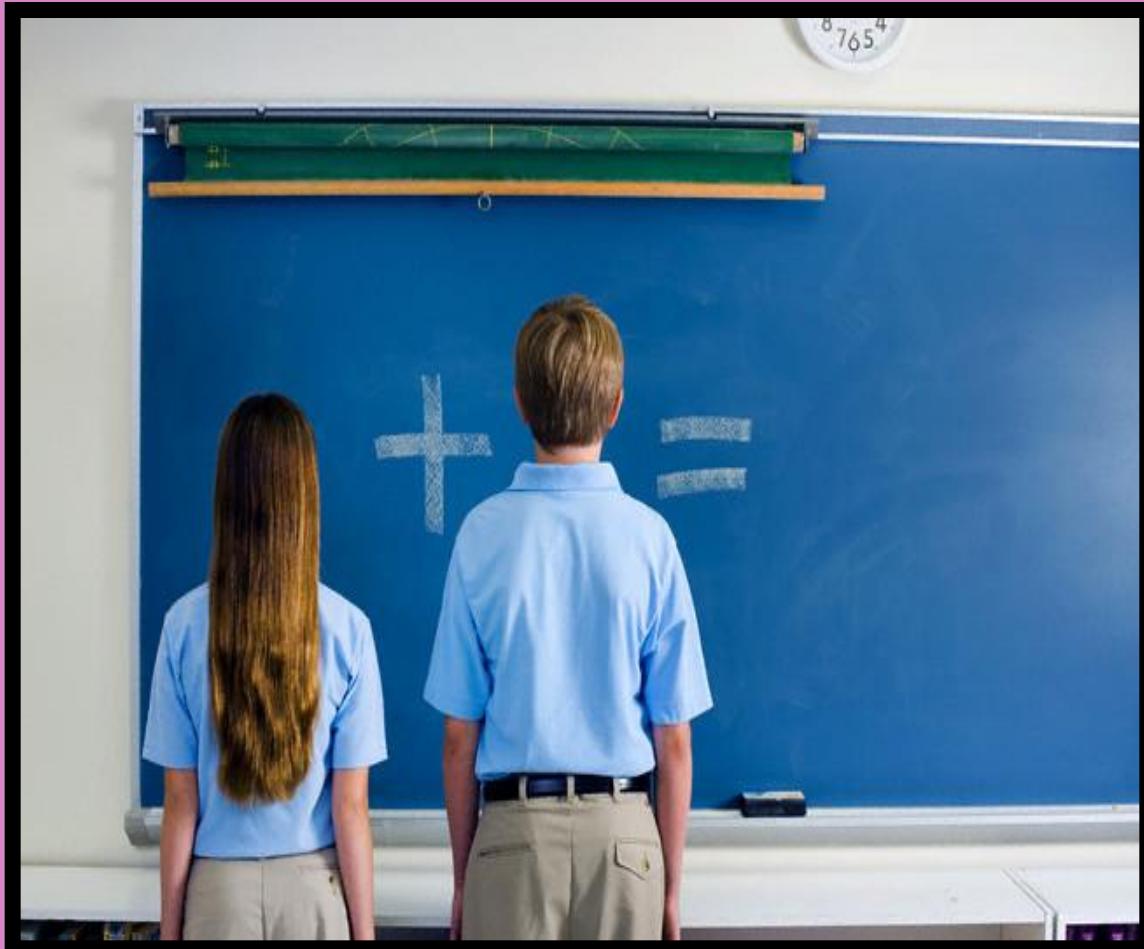
UČITELJI su pozvani na
kreiranje i osmišljavanje
novih rješenja za nastavne
procese usmjereni prema
učeniku i individualiziranim
oblicima učenja

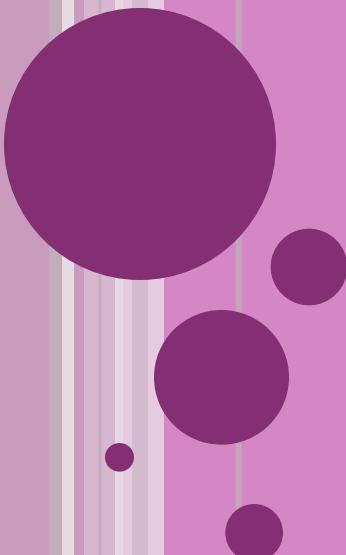
POSEBNE TEME ODNOSNO MODULI GOO

1. Modul odgoja za mir i nenasilno rješavanje sukoba
2. Osnove demokracije: vlast, pravda, odgovornost, privatnost
3. Projekt građanin – socijalni projekti
4. Razvoj identiteta i interkulturalnosti
5. Učenje volontiranja i razvoj socijalne solidarnosti
Humane vrednote i humanitarno pravo - Prevencija trgovanja ljudima
6. Modul zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova
7. Modul obrazovanja za zaštitu potrošača

Zdravstveni odgoj

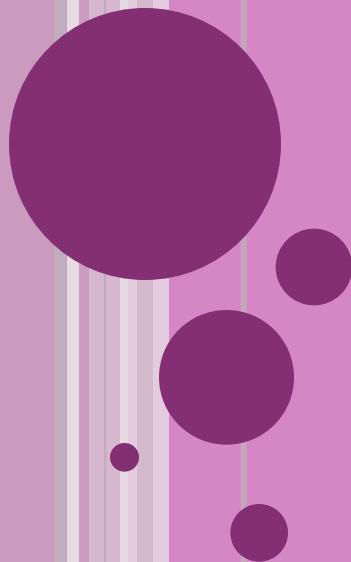

“Zdravstveni odgoj je nezaobilazna metoda primarne prevencije i nema alternative!”

Vinko Filipović, ravnatelj AZOO

Gradanski i zdravstveni odgoj u nastavi engleskog jezika

1. razred

- **PRAVILNA PREHRANA, TJELESNA AKTIVNOST, OSOBNA HIGIJENA**
- Primjenjivati svakodnevne aktivnosti i navike za unapređivanje zdravlja
- (tjelesna aktivnost - davanje uputa "stand up", "sit down" - kao prijedlog za tjelovježbu i razgibavanje na početku sata)!!
- Razlikovati osnovne prehrambene namirnice po obliku, veličini, okusu i mirisu - cjelina "Breakfast" (bread, jam, toast) - mi možemo namirnice razlikovati po veličini i boji
- Ako engleski imamo prije velikog odmora - pranje ruku prije jela....

MENTALNO ZDRAVLJE

- -predstaviti sebe (imenom i prezimenom), imenovati učenike u razredu
- *GOO* – Odgovornost – uljudni pozdravi
- Interkulturalnost – Običaji za Božić, Uskrs u zemljama engleskog govornog područja, učenje engleskih imena....(U PIP-u pogledati pod "Interkulturnalne kompetencije")

2. razred

- ŽIVJETI ZDRAVO
- PRAVILNA PREHRANA - definirati glavne dnevne obroke i najčešća jela / pića (I have breakfast / lunch / dinner / supper... I like sandwiches. I don't like coffee.)
- OSOBNA HIGIJENA - higijena odjevanja - imenovanje odjeće koju djeca najčešće nose ("What are you wearing?", "Ann is wearing jeans...")
- MENTALNO ZDRAVLJE
- ŠKOLA I JA - slobodno vrijeme - opisivanje svojih igračaka ("my plane is blue / big." "Teddy is in the box.")
- ŠKOLA I JA - poštivanje različitosti - opisivanje osoba ("He's got brown hair / big hands / a small nose / blue eyes....")
- GOO - Odgovornost - uljudni pozdravi

**Postupno se uočavaju sličnosti i kulturološke razlike
uz razvijanje razumijevanja i tolerancije
INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE, PIP**

4. razred

- **ŽIVJETI ZDRAVO**
- **PRAVILNA PREHRANA** - usvajanje naziva dnevnih obroka i proširivanje rječnika za nazive jela, voća i povrća
- **LJUDSKO TIJELO** - PIP "Moje tijelo i čuvanje zdravlja" - ponavljanje i proširivanje naziva za dijelove tijela i osjećaje, opisivanje tijela i zdravstvenoga stanja, razumijevanje uputa vezanih uz njegu tijela "Brush your teeth!", "Wash your hands!"
- **OSOBNA HIGIJENA** - vezano uz ponavljanje i proširivanje naziva za odjeću (izbor odjeće)

- MENTALNO ZDRAVLJE
- KAKO RASTI I ODRASTI (PREVENCIJA NASILNIČKOG (ponavljanje i proširivanje rječnika vezanoga uz temu "Who do you play with?" "When do you watch TV?" "How often")
- U školi - aktivnosti u školi i razredu ("Can I borrow your pen?") - kroz navedene teme možemo se osvrnuti na osobnost pojedinca i uvažavanje različitosti.kako se ponašati prema drugima
- GOO- INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE U PIP-u (blagdani,običaji)

5. razred

- **ŽIVJETI ZDRAVO**- PIP: "Zdravlje i kako ga sačuvati"-ponavljanje i proširivanje:
- hrana, dnevni obroci, razgovor o zdravoj prehrani i zdravome načinu života, usporedba hrane i prehrambenih navika kod nas i u zemljama engleskoga govornog područja (**Kurikulum zdravstvenog odgoja predlaže izradu vlastitog jelovnika pravilne prehrane**)
- **TJELESNA AKTIVNOST** - tjelesna aktivnost,bavljenje sportom ("Jump four times! Walk! Roll your shoulders!"), bavljenje sportom također u obradi slobodnog vremena ("I go skating / skiing in winter!")

- **MENTALNO ZDRAVLJE**
- **ŠKOLA, JA I MOJA OKOLINA** - ponašati se sukladno s pravilima škole ("When do you have English?", "Have you finished the exercise?")
- **KAKO RASTI I ODRASTI** - pojedinac i zajednica (možemo obraditi u okviru teme ŠKOLA te DOM I OKO NJEGA) "What is your favourite / least favourite subject?"
- "When do you have English?....."

- Ako primijetimo da se tema može proširiti na detalje iz Kurikuluma zdravstvenog odgoja (donošenje odluka, rješavanje problema) uvježbavanjem dijaloga ili igrom uloga, možemo iskoristiti 10 % izbornih tema !!

6. razred

- **ŽIVJETI ZDRAVO**
- **PRAVILNA PREHRANA** - prema PIP-u predviđeno razgovaranje o zdravoj hrani, a Kurikulum zdravstvenog odgoja predlaže izradu jelovnika od sezonskog voća i povrća
- **TJELESNA AKTIVNOST**- može se odraditi kada se uvježbava izricanje svakodnevnih aktivnosti
- **OSOBNA HIGIJENA** - Kurikulum zdravstvenog odgoja ovdje spominje okoliš i zdravlje te higijenu životnih prostora i okoliša - škole, doma (povezati poremećaje u okolišu s rizicima za zdravlje ljudi), a prema PIP-u trebamo obraditi temu "Naše zdravlje i okoliš", usvojiti rječnik vezan uz ekologiju i osvjećivanje potrebe za zaštitom okoliša

7. razred

- **ŽIVJETI ZDRAVO**
- **TJELESNA AKTIVNOST** - može se obraditi u sklopu teme zdravog života
- **MENTALNO ZDRAVLJE**
- **ŠKOLA, JA I OKOLINA** - Kurikulum zdravstvenog odgoja ovdje predlaže pravila lijepog ponašanja i uljudnog ophođenja kao temeljne životne vrijednosti te pomoći i međusobnu suradnju
- **RASTEM I ODRASTAM** - Kurikulum zdravstvenog odgoja ovdje navodi mogućnosti i opasnosti svijeta u kojem živimo (izraziti želje i potrebe, prepoznati osobne načine rješavanja sukoba) i vještina komunikacije (zauzeti se za sebe, pokazati empatiju i razumijevanje)

- **ŽIVIMO ZDRAVO** - Kultura zdravog življenja i zaštita sigurnosti (donositi odluke, zauzeti se za sebe i svoje zdravlje, reagirati u neprimjerenim okolnostima - nasilje)
- **SVE NAVEDENO** se prema PIP-u može obraditi u nastavnoj cjelini **ZIVOT MLADIH I NJIHOVI PROBLEMI** (ljubav,prijateljstvo,sukob naraštaja, život i problem u razredu i školi)
- **GOO- INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE U PIP-u** (blagdani,običaji, kultura i civilizacija zemalja engleskog govornog područja - Ujedinjeno Kraljevstvo, Velika Britanija i Sjeverna Irska, Irska, SAD, Kanada, Australija, Novi Zeland)

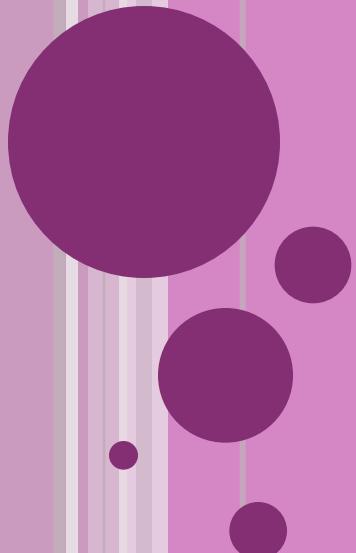
8. razred

- ŽIVJETI ZDRAVO
- PRAVILNA PREHRANA - U okviru predložene nastavne cjeline u PIP-u "Svijet oko nas - glad" mogli bismo spomenuti i dnevni unos hranjivih tvari za mlade te način pripreme i skladištenje prehrambenih namirnica
- TJELESNA AKTIVNOST - u okviru nastavne cjeline Mladi i njihovi interesi - provođenje slobodnog vremena (sport)
- MENTALNO ZDRAVLJE
- RASTEM I ODRASTAM - planiranje budućnosti - nastavne cjeline - Čovjek u obiteljskom i društvenom krugu (odabir zanimanja i traženje zaposlenja)
- UČIM - naglasiti važnost učenja stranih jezika , primijeniti naučena znanja u novim situacijama
- ŽIVIMO ZDRAVO - preuzimanje odgovornosti za sebe i svoje zdravlje
- OVISNOSTI - veza između alkoholizma i nesreće u prometu

- GOO- INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE U PIP-u (blagdani, običaji, kultura i civilizacija zemalja engleskog govornog područja - Ujedinjeno Kraljevstvo, Velika Britanija i Sjeverna Irska, Irska, SAD, Kanada, Australija, Novi Zeland).
- Postupno se uvode **interkulturalne kompetencije** na razini vještina potrebnih za ponašanje u određenom društveno-kulturalnom kontekstu (**know how**) dok se stvaranje nazora o vrijednostima i sl. (**being**) na ovom stupnju još ne očekuje

ZA KRAJ.....

.....trebamo odgajati djecu u svjetlu građanskog i zdravstvenog odgoja te razvijati njihovu emocionalnu inteligenciju koja često pada u zaborav, a pretpostavlja i ujedinjuje emocionalno zdravlje i empatiju!!

Literatura:

- Etičke vrijednosti u građanskom odgoju i obrazovanju sukladno NOK-u, Tomislav Ogrinšak, viši savjetnik za nacionalne programe (2011)
- Građanski odgoj i obrazovanje u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu, Nevenka Lončarić Jelačić, viša savjetnica za nacionalne programe (2011)
- Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja sukladno Nacionalnom okvirnom kurikulumu (NOK-u), 14.06.2011.godine
- Kurikulum zdravstvenog odgoja
- www.azoo.hr/programi

